

Het roosten van ijzeroer, als voorbereiding van ijzer winnen.

Ijzeroer ligt in sommige plaatsen in Nederland als een samengeklonterde laag ongeveer 60 tot 100 cm onder de grondoppervlakte. Het ontstaat daar doordat ijzerhoudende grond uitregent, d.w.z., dat de ijzerdeeltjes naar beneden siepelen en daar samenklonteren tot een 20 tot 100 cm dikke laag.

Als deze wordt uitgegraven krijg je grote en kleinere brokken ijzeroer.

Door ervaring keurden we de oer: - op kleur (donker is beter dan licht)

-blauwe en zwarte spikkels erin zijn beter (meer $\text{Fe}^2 \text{O}^3$)

-het mag niet te zout smaken

-het moet kleven aan de tanden

Hieronder liggen ze te wachten op gebruik in het Historisch OpenluchtMuseum te Eindhoven. (Nu EindhovenMuseum). Ze zijn kastanjebruin van kleur door de IJzerverbindingen in de brokken grond en beduidend zwaar in gewicht.

Ze beloven dus ijzer, maar hoe krijg je dat er uit.

Thijs van de Manakker, toen onze prehistorische smid, leerde ons dat het oer ten eerste droog moest worden en ten tweede, dat er al wat schadelijke stoffen uit moesten.

Dat kon, door de brokken ijzeroer een poosje te verhitten . Op onderstaande manier deden we dit.

- We slaan de grote brokken ijzeroer tot vuistgrote stukken. (de hitte kan dan beter bij alle delen komen)

-We bouwen een groot houtvuur, dat eerst flink moet branden.

-Daarna leggen we een berg vuistgrote brokken op het vuur en leggen daar nog meer hout bovenop. Het vuur moet groot zijn, want er moet een temperatuur van ongeveer 800 °C gehaald worden.

Dan laat je het vuur nog uren lang goed uitbranden.

-De volgende dag is de berg oer afgekoeld en verzamel je de stukken geroost oer in een mand voor gebruik.

LET WEL: Moet je ze gebruiken voor het winnen van ijzeroer, dan moeten deze brokken nog verder klein geslagen worden tot hazelnoot grootte.

ANNEKE BOONSTRA